

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Кафедра митної справи і фінансових послуг

РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітньо-наукова програма Фінанси, банківська справа та страхування

Завідувачка кафедри
митної справи і фінансових послуг

Тищенко В. Ф.

Гарант освітньо-наукової програми

Колодізев О. М.

Харків
2023

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Тищенко В. Ф., д.е.н., професор, завідувач кафедри митної справи і фінансових послуг

Колодізев О. М., д.е.н., професор кафедри митної справи і фінансових послуг

Ачкасова С. А., к.е.н., доцент кафедри митної справи і фінансових послуг

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Програму схвалено на засіданні кафедри митної справи і фінансових послуг

Протокол засідання кафедри № 1 від 01.09.2023 р.

Дію робочої програми пролонговано:

на 20__/20__ н.р. Завідувачка кафедри митної справи і фінансових послуг

Гарант
освітньо-наукової програми
«Фінанси, банківська справа
та страхування»

_____ Тищенко В. Ф.
_____ Колодізев О. М.

на 20__/20__ н.р. Завідувачка кафедри митної справи і фінансових послуг

Гарант
освітньо-наукової програми
«Фінанси, банківська справа
та страхування»

_____ Тищенко В. Ф.
_____ Колодізев О. М.

на 20__/20__ н.р. Завідувачка кафедри митної справи і фінансових послуг

Гарант
освітньо-наукової програми
«Фінанси, банківська справа
та страхування»

_____ Тищенко В. Ф.
_____ Колодізев О. М.

ВСТУП

Педагогічна практика є необхідною та важливою складовою процесу підготовки здобувачів освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця. Педагогічна практика пов'язана з можливістю подальшої викладацької діяльності осіб, які закінчують підготовку в аспірантурі, планують свою педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та необхідністю підготовки власних науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації для Університету.

Робочу програму педагогічної практики складено з урахуванням чинного законодавства України, що визначає вимоги до підготовки здобувачів освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти: Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 року № 261 (зі змінами); Національної рамки кваліфікацій, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011 р. (зі змінами); Постанови Кабінету Міністрів України № 1392 від 16.12.2022 р. «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»; Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України №610 від 23.03.2021 р.; нормативних документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (нова редакція); Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, введеного в дію наказом університету № 198 від 26.10.2020 року; Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників, ухвалено вченою радою Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця (Протокол № 9 від 25.06.2018 р.), Типової програми практичної підготовки (педагогічна практика) здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ХНЕУ ім. С. Кузнеця, затвердженої рішенням вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Протокол № 3 від 31.08.2020 р.).

1. Характеристика, мета, завдання та результати педагогічної практики

1.1. Педагогічна практика – це вид педагогічної діяльності здобувачів освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, який передбачає здійснення освітнього процесу в Університеті, що охоплює викладання навчальних дисциплін, організацію навчальної діяльності здобувачів, науково-методичну роботу з навчальної дисципліни, набуття умінь і навичок практичної викладацької діяльності.

Кількість кредитів	Загальна кількість годин		Вид контролю	Термін
5	150		ЗВІТ	впродовж 1-3 років підготовки в аспірантурі Університету
	З них:			
	навчальна робота	методична та організаційна робота		
	50	100		

1.2. Мета педагогічної практики – оволодіння методологією педагогічної діяльності; поглиблення отриманих раніше теоретичних знань та практичних навичок професійної діяльності; організація та здійснення освітнього процесу й навчання здобувачів інших рівнів освіти (формування первинних здібностей на основі первинного досвіду діяльності); розвиток і професійна підготовка здобувачів інших рівнів освіти до певного виду професійно-орієнтованої діяльності; інтеграція результатів науково-дослідної діяльності в освітній процес; розвиток навичок самоосвіти та самовдосконалення.

1.3. Основним завданням педагогічної практики є формування загальних та спеціальних компетентностей, які потрібні майбутньому викладачу закладу вищої освіти. Пройшовши практику, здобувачі освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти мають досягти результати відповідно до освітньо-наукової програми.

Результати навчання	Компетентності
PH1	ЗК9
PH12	ЗК9, СК4, СК5, СК9
PH15	ЗК9, СК2

Примітка.

СК2. Здатність до виконання оригінальних досліджень, досягнення наукових результатів, які створюють нові знання у теорії і практиці у сфері фінансів, банківської справи та страхування, а також дотичних до нього міждисциплінарних напрямках, що можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях фінансового профілю та суміжних галузей.

СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК5. Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень щодо пріоритетних напрямів розвитку фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність планувати зміст та управляти часом підготовки дисертації.

ЗК9. Здатність здійснювати освітній процес, навчання, виховання, розвиток і професійну підготовку здобувачів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності; здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів.

РН1. Знати та розуміти моделі аналізу і трансформацій тексту; способи компресії змісту текстів; ключову фахову термінологію, типовий науковий стиль; особливості побудови іншомовної статті, цитування, графічне оформлення; мовленнєві кліше для монологічного і діалогічного спілкування.

РН12. Вміння та навички виявляти комплексні проблеми розвитку фінансових відносин та знаходити способи їхнього розв'язання шляхом продукування нових знань; аналізувати основні тенденції та генерувати пріоритетні напрями використання фінансових ресурсів, необхідних для реалізації інвестиційних програм; ефективно використовувати основні положення сучасних теорій фінансів, теорії грошей і кредиту, банківської справи для подолання конкурентів; формувати фінансові стратегії з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан їх наукової розробки.

РН15. Презентувати результати досліджень у вигляді доповідей, звітів, проектів, захищати результати дисертаційного дослідження та вміння впроваджувати результати власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

2. Зміст та організація проведення педагогічної практики

2.1. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та індивідуальний навчальний план роботи здобувача включає обов'язкову практичну складову «Педагогічна практика» обсягом 5 кредитів ЄКТС (150 годин), які виконуються здобувачем освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти протягом нормативного терміну підготовки в аспірантурі Університету. Педагогічна практика передбачає виконання здобувачем навчальної (обсягом 50 годин), методичної та організаційної (обсягом 100 годин) роботи. Планування та облік навчальної, методичної та організаційної роботи, яка виконується здобувачами в ході педагогічної практики, здійснюється згідно з «Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників».

2.2. Конкретний зміст та період виконання здобувачем педагогічної практики визначається на засіданні кафедри за поданням наукового керівника здобувача з урахуванням стажу і здобутого здобувачем досвіду роботи в ЗВО, напрямом його наукового дослідження та завданнями й цілями розвитку кафедри.

Зміст та період виконання педагогічної практики кожного окремого здобувача визначається керівником в індивідуальному плані педагогічної практики (де вказуються тема, мета, перелік завдань (робіт) на педагогічну практику, навчальна дисципліна, в межах якої будуть реалізовані окреслені завдання (роботи) педагогічної практики тощо (додаток А)) у навчальному семестрі, який затверджується на засіданні кафедри щонайменше за п'ять днів до початку семестру (навчальних занять), у якому матиме місце педагогічна практика.

Педагогічна практика проводиться паралельно з вивченням здобувачами дисциплін навчального плану (якщо це передбачено навчальним планом) і виконанням науково-дослідної роботи. Розклад та період виконання педагогічної практики не має співпадати з навчальними аудиторними заняттями, які передбачені розкладом та навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою.

Загальне керівництво та контроль за проходженням здобувачем педагогічної практики покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений здобувач на час підготовки в аспірантурі Університету.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану педагогічної практики здобувача освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється викладачем (лектором), відповідальним за навчальну дисципліну за погодженням з науковим керівником аспіранта, який:

забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики (у індивідуальному плані педагогічної практики, звіті про проходження практики, протоколі кафедри та індивідуальному навчальному плані здобувача зазначаються період проведення занять, назва навчальної дисципліни, академічна група слухачів, вид занять тощо);

надає методичну допомогу в плануванні та організації навчально-викладацької діяльності здобувача;

контролює роботу здобувача під час виконання педагогічної практики, відвідування занять та інші види його роботи зі здобувачами, вживає заходів щодо ліквідації недоліків в організації педагогічної практики.

У процесі проходження педагогічної практики здобувач отримує консультації від наукового керівника і бере участь в освітньому процесі під його керівництвом. У процесі проходження педагогічної практики здобувач має право отримати консультацію провідних науково-педагогічних працівників кафедри з питань методології та методики викладання у вищій освіті.

2.3. За результатами проходження педагогічної практики здобувачам освіти необхідно скласти звіт, у якому міститься вичерпна інформація щодо (Додаток Б) термінів та порядку проходження практики, ступеню виконання запланованих завдань на педагогічну практику з перерахуванням документації, яка використовувалася під час проходження педагогічної практики тощо. Додатками до звіту про проходження педагогічної практики можуть бути навчально-методичні розробки, які виконані здобувачем у ході педагогічної практики, роботи здобувачів тощо.

2.4. Звіт з педагогічної практики здобувача освіти та результати педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри, за підсумками обговорення ухвалюється рішення щодо оцінювання та затвердження результатів педагогічної практики здобувача освіти. Витяг з протоколу засідання кафедри про результати педагогічної практики здобувача освіти надаються до відділу аспірантури і докторантури, а ухвала заноситься до індивідуального плану роботи здобувача освіти у блок «Педагогічна практика».

2.5. Проходження педагогічної практики є обов'язковим в обсязі, що вказаний у індивідуальному навчальному плані. Базою практики є Харківський

національний економічний університет імені Семена Кузнеця. Організатором практики є кафедра митної справи і фінансових послуг, яка здійснює підготовку доктора філософії за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Загальне керівництво та контроль за проходженням програми педагогічної практики здобувачів третього рівня здобуття вищої освіти покладається на завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням індивідуального навчального плану практики здобувачем здійснюється викладачем (лектором), відповідальним за навчальну дисципліну за погодженням з науковим керівником аспіранта. На період практики здобувач підпорядковуються усім правилам внутрішнього розпорядку, що встановлюються на кафедрі митної справи і фінансових послуг та інших підрозділах Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця стосовно до навчального процесу. Педагогічна практика виконується на кафедрах Університету, де викладаються навчальні дисципліни за напрямом дисертаційної роботи здобувача.

3. Вимоги до баз педагогічної практики

Базою для проходження педагогічної практики є кафедри Університету, де викладаються навчальні дисципліни за напрямом дисертаційного дослідження аспіранта. У процесі проходження педагогічної практики аспіранти перебувають на робочих місцях у структурних підрозділах (кафедрах) Університету і виконують частину обов'язків викладачів кафедри, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Університету і техніки безпеки, знайомляться з посадовими інструкціями викладачів, логікою побудови освітнього процесу та його забезпеченням, виконують покладені на них обов'язки та завдання, набувають навичок самостійної організації та здійснення освітнього процесу, вивчають кодекс академічної доброчесності.

Для проведення педагогічної необхідне таке матеріально-технічне забезпечення: для очного навчання: аудиторії університету для проведення практичних (лабораторних, семінарських) занять, індивідуальної роботи зі здобувачами, позааудиторних заходів, аудиторія для проведення загальних методичних нарад керівника практики і здобувача, мультимедійне обладнання, тощо. для навчання з використанням дистанційних технологій або дистанційного навчання: комп'ютерна техніка, платформа MOODLE (сайт персональних навчальних систем), ZOOM.

4. Індивідуальні завдання з педагогічної практики

4.1. Індивідуальний план педагогічної практики (додаток А) формується здобувачем освіти спільно з науковим керівником, подається на розгляд та затвердження на засідання кафедри щонайменше за п'ять днів до початку навчального семестру (або навчальних занять за визначеною планом освітньою компонентою), у якому матиме місце педагогічна практика.

4.2. Індивідуальним планом педагогічної практики здобувачів освіти може бути передбачено:

проведення практичних (семінарських), лабораторних занять згідно затвердженого індивідуального плану здобувача;

участь у розробленні різних видів навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни;

підготовка ділових ігор, кейсів і матеріалів для практичних (лабораторних) робіт, складання контрольних завдань і тестів за завданням керівника;

перевірка курсових і контрольних робіт, рефератів, звітів із практики здобувачів першого та другого рівнів освіти;

відвідування занять провідних викладачів фахових дисциплін, майстер-класів експертів і фахівців у галузі наукового дослідження здобувача;

проведення консультацій зі здобувачами, проведення практики, інших видів аудиторного та поза аудиторного навчального навантаження, визначених у індивідуальному плані аспіранта.

5. Вимоги до звіту з педагогічної практики

У звіті здобувача про проходження ПП мають бути відображені терміни і порядок проходження практики, ступінь виконання запланованих завдань на ПП з перерахуванням документації, яка використовувалася під час проходження ПП тощо. Додатками до звіту про проходження ПП можуть бути навчально-методичні розробки, які виконані аспірантом у ході ПП, роботи студентів тощо.

Звіт формується відповідно до поданої в додатку Б логіки, згідно з вимогами, що наведені у додатку В, та має містити таку інформацію:

1. Місце проходження практики, характеристику навчальних приміщень (потрібне матеріально-технічне оснащення, в т.ч. потрібне для проведення занять обладнання, ПНС, Zoom); терміни практики; назву навчальної дисципліни, за якою проводилися заняття, обсяг навчальної дисципліни у навчальному плані підготовки здобувачів; рівень вищої освіти, номер групи, курс студентів, для яких викладалася зазначена навчальна дисципліна.

2. Стан навчально-методичного забезпечення дисципліни; перелік та опис власних науково-методичних розробок аспіранта.

3. Вид і теми занять, навчальні цілі, зміст занять, методи і технології вкладання, які застосовувалися.

4. Активність роботи студентів.

5. Самооцінку виконаної роботи здобувачем (труднощі та успіхи).

6. Пропозиції щодо організації та проведення ПП.

7. Оцінку керівника, його зауваження та пропозиції щодо виконаних здобувачем під час ПП завдань (робіт), загальний відгук про виконання аспірантом ПП.

Додатками до звіту про проходження ПП можуть бути такі матеріали: навчально-методичні розробки до навчальних занять;

методичний аналіз одного з занять, проведеного іншим здобувачем або викладачем.

У звіті відображаються всі види діяльності здобувача, що мали місце під час ПП, у тому числі відзначаються теми проведених занять із зазначенням обсягу годин. Оптимальний обсяг звіту здобувача про проходження ПП, за винятком додатків до звіту, має становити 10 – 15 сторінок.

6. Підбиття підсумків педагогічної практики

5.1. Результати педагогічної практики здобувача оцінюються комплексно, враховуючи всі показники, що відображають його готовність та здатність до самостійного здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і професійної підготовки здобувачів освіти до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

5.2. У результаті проходження педагогічної практики здобувач повинен здобути навички самостійного виконання педагогічної діяльності за обраним ним напрямом підготовки. Для отримання позитивної оцінки здобувач повинен повністю виконати затверджений кафедрою індивідуальний план педагогічної практики, своєчасно оформити поточну і підсумкову документацію, подати її керівнику практики на рецензування, а також захистити звіт про проходження педагогічної практики на засіданні кафедри.

Після звітування здобувача та обговорення результатів педагогічної практики на засіданні кафедри приймається рішення щодо оцінювання та затвердження результатів (або повторного проходження) педагогічної практики здобувачем. Оцінка за проходження педагогічної практики враховується під час чергового звітування здобувача про виконання індивідуального плану роботи на кафедрі (звітування про виконання індивідуального плану роботи здобувача за семестр).

7. Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

Результати педагогічної практики здобувача оцінюються комплексно, за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в Університеті.

Підсумкова кількість балів, набута здобувачем вищої освіти за результатами проходження практики, враховує проведення:

навчальної роботи – до 50 балів;

методичної роботи – до 30 балів;

організаційної роботи – до 10 балів;

звітування на засіданні кафедри – до 10 балів.

Критерії оцінювання педагогічної практики

Бали	Критерії оцінювання результатів навчання
<i>Навчальна робота</i>	
41–50	повністю самостійно виконав запланований обсяг навчальної роботи. володіє глибокими теоретичними знаннями та використовує їх під час проведення навчальних занять; проявив сумлінне ставлення та наполегливість у підготовці та проведенні навчальних занять; демонстрував критичне мислення та самоаналіз досягнутих результатів; дотримувався правил внутрішнього розпорядку та принципів академічної доброчесності.
31–40	повністю виконав запланований обсяг навчальної роботи з незначною допомогою керівника практики або відповідального викладача. володіє достатніми теоретичними знаннями та використовує їх під час проведення навчальних занять. оволодів основами методики викладання та організації навчального процесу. проявив сумлінне ставлення та наполегливість у підготовці та проведенні навчальних занять. при виконанні робіт мав незначні труднощі у процесі аналізу досягнутих результатів.
11–30	повністю виконав запланований обсяг навчальної роботи за постійної допомоги та контролю керівника практики або відповідального викладача. володіє задовільними теоретичними знаннями та використовує їх під час проведення навчальних занять. ознайомлений з основами методики викладання та організації навчального процесу. при виконанні робіт мав значні труднощі у процесі аналізу досягнутих результатів. не проявив достатньо сумлінне ставлення та наполегливість у підготовці та проведенні навчальних занять.
0–10	не виконав запланований обсяг навчальної роботи. потребував постійної допомоги та контролю керівника практики або відповідального викладача. володіє задовільними теоретичними знаннями, але не в змозі використовувати їх під час проведення навчальних занять. при виконанні робіт мав постійні труднощі у процесі аналізу досягнутих результатів. не дотримувався правил внутрішнього розпорядку або принципів академічної доброчесності.
<i>Методична робота</i>	
21-30	самостійно та правильно визначив мету, дидактичні цілі та завдання навчальних занять та самостійної роботи здобувачів. оволодів методикою викладання та організації навчального процесу, використовував різноманітні прогресивні методи, засоби і технології навчання і викладання у педагогічній діяльності. самостійно, правильно та у достатньому обсязі розробляв та оформлював навчально-методичні та дидактичні матеріали.
11-20	правильно визначив мету, дидактичні цілі та завдання навчальних занять та самостійної роботи здобувачів з незначною допомогою керівника практики або відповідального викладача. оволодів основами методики викладання та організації навчального процесу, використовував найбільш поширені методи, засоби і технології навчання і викладання у педагогічній діяльності. розробляв та оформлював навчально-методичні та дидактичні матеріали з незначною допомогою.

0-10	визначив мету, дидактичні цілі та завдання навчальних занять та самостійної роботи здобувачів з допущенням значних помилок та незважаючи на корегування. не оволодів основами методики викладання та організації навчального процесу, використовував найбільш поширені методи, засоби і технології навчання і викладання у педагогічній діяльності. розробляв та оформлював навчально-методичні та дидактичні матеріали з допущенням значних помилок та незважаючи на корегування.
<i>Організаційна робота</i>	
5-10	приймав участь у наукових та/або методичних семінарах кафедри/університету/інших ЗВО (наукових установ). відвідував заняття провідних викладачів. приймав участь в організації та проведенні заходів щодо розвитку професійних знань та вмінь, а також навичок самовдосконалення.
5-0	відвідував заняття провідних викладачів;
<i>Підготовка та захист звіту з педагогічної практики</i>	
8-10	<i>В процесі проходження педагогічної практики:</i> дотримувався програми та методичних рекомендацій щодо оформлення індивідуального плану та ведення звітної документації з педагогічної практики. систематично та правильно заповнював звіт з педагогічної практики, своєчасно завершив підготовку звіту та подав його на рецензування керівнику. проявляв охайність в роботі з документами. <i>В ході звітування:</i> демонстрував глибокі знання з навчальної дисципліни та нормативної бази. вільно відповідав на всі питання, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів, методів, засобів та технологій навчання.
4-7	<i>В процесі проходження педагогічної практики:</i> під контролем керівника дотримувався програми та методичних рекомендацій. усунув зауваження керівника та своєчасно завершив підготовку звіту та подав його на рецензування. проявляв охайність в роботі з документами. <i>В ході звітування:</i> демонстрував достатні знання з навчальної дисципліни та нормативної бази. відповідав на більшість питань, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та/або дидактичних матеріалів, методів, засобів та технологій навчання.
0-3	<i>В процесі проходження педагогічної практики:</i> не дотримувався програми та методичних рекомендацій. своєчасно не завершив підготовку звіту та не подав його на рецензування. <i>В ході звітування:</i> не відповідав на більшість питань, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та/або дидактичних матеріалів, методів, засобів та технологій навчання.

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Кодекс законів про працю України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

2. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті ім. Семена Кузнеця : наказ № 5 від 26.10.2020 р. – Режим доступу: <http://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>.

3. Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників», ухвалено вченою радою Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця, затвердженого наказом 29.06.2023 р. № 175. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/Polozhennya-pro-planuvannya-ta-oblik-roboty-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv.pdf>.

4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

5. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1392. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2022-%D0%BF#Text>.

6. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392 (зі змінами). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>;

7. Професійний стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 р. № 610. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hgrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf.

8. Типова програма практичної підготовки (педагогічна практика) здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ХНЕУ ім. Семена Кузнеця, затверджено рішенням вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, затвердженого наказом від 31.08.2020 р. № 3. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Programa-Pedagogichna-praktyka-aspirantiv-2021.pdf>.

8.2. Інформаційні ресурси

9. Внукова Н. М. Оцінка фінансового потенціалу страхових компаній / Н. М. Внукова // Страховий ринок України у світлі євроінтеграції: новітні виклики та тренди: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції, 23 березня 2023 р. : тези допов.[Електронний ресурс]. – Київ: КНЕУ, 2023. - С. 13-14. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29849>.

10. Колодізев О. М. Особливості формування моделей ризик-контролю клієнтів з урахуванням ймовірності реалізації ними мережевих схем / О. М.

Колодізєв, С. М. Киркач, Є М. Огородня // БізнесІнформ. – 2020. – № 12. – С. 377 – 388. – Режим доступу: <http://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-377-388>
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25102>.

11. Колодізєв О. М. Управління оборотними активами логістичної системи промислового підприємства / О. М. Колодізєв, Т. О. Колодізєва // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2021. – Вип. №1 (118). – С. 109 – 114. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25387>.

12. Ситник І. Аналіз стану платіжних систем в Україні в контексті європейського вектору розвитку цифрової економіки та глобалізаційно-інтеграційних процесів / І. Ситник, І. Васильчук, О. Колодізєв, К. Вжитинська, О. Кузьмінава, В. Смоляк // Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. – 2022. – 6(47). – С. 34-50. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30762>.

13. Achkasova S. Implementation the fuzzy modeling technology by means of fuzzytech into the process of management the riskiness of business entities activity / S. Achkasova // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. – 2020. – Vol 5. – No 3 (107) (2020). – P. 39-54. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2020.209836>. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/eejet/article/view/209836>.

14. Financial policy of Ukraine in the context of European integration: trends of martial law and post-war revival: monograph / Editors: R. Pukala, V. Tyshchenko / N. Vnukova, O. Kolodiziev , O. Rats etc . - Published by Publishing house of the Bronislaw Markiewicz University of Applied Sciences in Jaroslaw First edition., 2023. – 390 с. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/31350>

15. Kolodiziev O. Automatic machine learning algorithms for fraud detection in digital payment system / O. Kolodiziev, A. Mints, P. Sidelov, I. Pleskun, O. Lozynska // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. – 2020. – Is. 5/9 (107), 14-26. (Scopus) – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/eejet/article/view/212830> DOI: 10.15587/1729-4061.2020.212830 <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25100>

16. Kolodiziev O. Clustering of banks by the level of digitalization in the context of the COVID-19 pandemic / O. Kolodiziev, V. Shcherbak, K. Vzhytynska, O. Chernovol, O. Lozynska // Banks and Bank Systems. – 2022. – Is. 17(1). – Pp. 80 – 93. – Режим доступу: https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/16159/BBS_2022_01_Kolodiziev.pdf
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27292>

17. Kolodiziev O. The level of digital transformation affecting the competitiveness of banks / O. Kolodiziev, M. Krupka, N. Shulga, M. Kulchytskyu, O. Lozynska // Banks and Bank Systems. – 2021. – Vol. 16, Issue #1. pp. 81–91. – Режим доступу: https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/14755/BBS_2021_01_Kolodiziev.pdf
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25103>

18. Kolodiziev, O., Krupka, I., Kovalenko, V., Kolodizieva, T., Yatsenko, V., Shcherbak, V. (2023). Social Responsibility of Higher Education under Martial Law. – *Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania)*, 32(1), pp. 143-163. Режим доступу: https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2023/2023-1/09_Oleh-Kolodiziev.pdf. <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28891>
19. Rohov H. Factors affecting the dividend policy of non-financial joint-stock companies in Ukraine / Heorhiy Rohov, Oleh Kolodiziev, Nataliya Shulga, Mykhailo Krupka, Tetiana Riabovolyk // *Investment Management and Financial Innovations*. – 2020. – Volume 17, Issue 3, 2020. – Pp. 40–53.
20. Telnova H. Foreign trade policy and its impact on economic growth / H. Telnova, O. Kolodiziev, M. Petchenko, O. Yakushev, N. Shulga, V. Kochetkov // *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. – 2023. – № 4(51). – С. 345–357. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.51.2023.4097>. <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30025>

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

аспіранта _____
(П.І.Б. аспіранта)

кафедри _____
(повна назва кафедри)

за спеціальністю _____
(код та назва спеціальності аспіранта)

у _____ семестр 20 _____ – 20 _____ навчального року

Керівник педагогічної практики (ПП): _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь та П.І.Б. керівника практики)

Мета ПП: _____

Інформація про освітню(і) компоненту(и), за якою(ими) виконується ПП:

Назва ОК: _____

Обсяг ОК: _____ кредитів ЄКТС та розподіл годин:
_____ год. лекцій, _____ год. практичних
занять, _____ год. самостійної роботи.

ОК викладається на _____ рівні вищої освіти
здобувачам за спеціальністю _____

_____ форми навчання у _____ навчальному семестрі.

№ з\п	Завдання (види робіт)	Обсяг (годин)	Термін виконання запланованого завдання (роботи)	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				

Аспірант:

дата

(підпис)

(П.І.Б.)

Керівник ПП:

дата

(підпис)

(П.І.Б.)

Науковий керівник

дата

(підпис)

(П.І.Б.)

Затверджено на засіданні кафедри _____

_____ від « _____ » _____ 20 _____ року, протокол № _____

Завідувач кафедри:

(підпис)

(П.І.Б.)

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

аспіранта _____

(П.І.Б. аспіранта)

кафедри _____

(повна назва кафедри)

за спеціальністю _____

(код та назва спеціальності аспіранта)

у _____ семестр 20_____ – 20_____ навчального року

Керівник педагогічної практики (ПП): _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь та П.І.Б. керівника практики)

Мета ПП: _____

Інформація про освітню(і) компоненту(и), за якою(ими) виконується ПП:

Назва ОК: _____

Обсяг ОК: _____ кредитів ЄКТС та розподіл годин:
_____ год. лекцій, _____ год. практичних
занять, _____ год. самостійної роботи.

ОК викладається на _____ рівні вищої освіти
здобувачам за спеціальністю _____

_____ форми навчання у _____ навчальному семестрі.

№ з\п	Завдання (види робіт)	Термін виконання запланованого завдання (роботи)	Результат виконання, обсяг (годин)	Оцінка, зауваження і пропозиції щодо виконання завдання (роботи) (заповнюється керівником)
1				
...				

Вимоги до оформлення звіту про проходження педагогічної практики

Звіт про проходження ПП оформляється на аркушах паперу формату А4. Зміст викладається грамотно, чітко, логічно послідовно. Робота друкується з дотриманням полів: ліворуч – 25 мм, праворуч – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Гарнітура шрифту – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,3. Усі сторінки нумеруються, починаючи з титульного аркуша (номер сторінки на ньому не проставляється), арабськими цифрами знизу по центру.

Заголовки структурних елементів друкують напівжирними літерами та вирівнюють по центру сторінки. Перенесення слів у всіх заголовках не допускаються. Відстань між назвою розділу і наступним текстом має дорівнювати 1 інтервалу.

Цифровий матеріал оформляється у вигляді таблиці. Кожна таблиця повинна мати свій порядковий номер і назву. Назва таблиці розташовується по центру. У тексті обов'язково має бути зроблено посилання на неї, яка може бути оформлена таким чином:

«... результати цього дослідження наведені в табл. 2» або «... результати цього дослідження (табл. 2) показали, що ...».

Поряд із матеріалом, оформленим у вигляді таблиць, для більшої наочності дані можна подавати у вигляді рисунків. Нумерація рисунків (також як і таблиць) допускається як наскрізна впродовж усього звіту, так і окремо за розділами. Наприклад, рис. 1.4 (перший розділ, четвертий рисунок). Але водночас необхідно пам'ятати, що в звіті має бути використаний один принцип нумерації таблиць і рисунків. Назву рисунка, на відміну від заголовка таблиці, розташовують під рисунком по центру.

Посилання на літературу слід оформляти в квадратних дужках, із зазначенням номера джерела в списку використаних джерел та сторінки, наприклад: [11, с. 9].